

Třídní vzdělávací program - Mateřská škola Dřísy
Třída M1

„Skřítkci poznávají svět“

školní rok 2022/2023

učitelky: Eliška Tichá, Lenka Urbanová

Obsah:

1.1 ZÁKLADNÍ DOKUMENTY	3
1.2 CHARAKTERISTIKA TŘÍDY MODRÝCH SKŘÍTKU	5
1.3 DENNÍ ŘÁD.....	7
1.4 SPOLUPRÁCE	9
1.5 NAVRHOVANÝ PLÁN AKTIVIT	10
1.6 HODNOCENÍ	12
1.7 OBSAH VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	23
1.8 SPOLEČNÁ PRAVIDLA CHOVÁNÍ	27

1.1 ZÁKLADNÍ DOKUMENTY

Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělání v mateřské škole

Program, je v této mateřské škole realizován v souladu s Rámcově vzdělávacím programem a aktuální legislativou. Děti jsou vedeny k vnímání změn kolem sebe, aktivnímu řešení problémů a kooperaci. Pod vedením kvalifikovaných učitelek se děti učí např. i odpovědnosti vůči společnosti i samy sobě, a tím si zároveň vytvářejí zdravé životní návyky a postoje. Učitelka je dítěti pomocníkem a průvodcem na jeho cestě k poznávání.

Děti při spontánních hrách mají volbu v činnostech, při řízených činnostech poznávají svět okolo sebe formou prožitku, učí se zkoumat, objevovat a pracovat s chybou.

Pro děti jsou vytvářeny příležitosti pro seberealizaci, partnerskou spolupráci, bohatou škálu výchovně vzdělávacích metod a rozvoj individuálního talentu a nadání, respektuje to, že každé dítě je jiné.

Pro úspěšnou realizaci tohoto vzdělávacího programu je významným předpokladem aktivní spoluúčast a spolupráce rodičů.

1. Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání.
2. Osvojení základních hodnot, na nichž je založena naše společnost.
3. Získání samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Vize naší MŠ

Oblast práce s dětmi:

- Děti jsou v bezpečí, spokojené, odpovědné, aktivní, tvořivé, spolupracující, mají volbu v činnostech, využívají maximum příležitostí pro seberealizaci, poznávají svět okolo sebe metodou prožitku.

Spolupráce s rodiči:

- Rodiče jsou partnery, odpovídající za výchovu a vzdělávání svých dětí, vyjadřují se k metodám, aktivitám vzdělávání v mateřské škole. V rámci provozu mateřské školy je rodič partnerem a je oceňována jeho aktivní spolupráce.

Pedagogický sbor:

- Učitelky jsou kvalifikované a nadále se průběžně vzdělávají. Těší je pracovat s dětmi, respektují jejich potřeby a dle možností i přání. Učitelky dětem vytvářejí podnětné prostředí pro rozvoj jejich klíčových kompetencí.

Vnitřní a vnější prostředí:

- Vnitřní prostředí nabízí dětem dostatečný prostor, kvalitní vybavení, bohatou nabídku činností k jejich rozvoji a realizaci.

- Zahrada umožňuje dětem přirozený pohyb a vytvoření pozitivního vztahu k přírodě.

Spolupráce se základní školou:

- Spolupráce se základní školou je častá, např. společné projekty, akce, školy v přírodě, soutěže. Děti z mateřské školy mohou příležitostně využívat prostory, vybavení a pomůcky základní školy.

Spolupráce se zřizovatelem:

- Obec vychází vstříc základní i mateřské škole, spolupracuje a podílí se nejen na aktivitách pro veřejnost.

Nabídka obvyklých celoškolských aktivit a plánovaných školních akcí:

- Barevné dny
- Projektové dny
- Tematické dny - tradice
- Společné akce se základní školou
- Spolupráce s Obecním úřadem
- Vystoupení dětí pro rodiče
- Školní výlety, poznávací výlety
- Odpolední tvoření rodičů a dětí
- Návštěvy dětí předškolního věku v 1. třídě základní školy
- Ozdravný pobyt v přírodě
- Odpolední hry pro rodiče a děti
- Oslava svátků a narozenin
- Třídní schůzky
- Celoroční projekty
- Workshopy
- Preventivní přednášky (Dopravní výchova a bezpečnost)
- Sportovní aktivity

Hlavní cíle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání mateřské školy směřují k rozvoji kompetencí dítěte

- Rozvíjet dítě po stránce psychické, fyzické i sociální,
- být tvůrčí a rozvíjet představivost,
- sdílet zájem o odpovědnost vůči společenství (obci, zemi a prostředí, ve kterém žijeme),
- vytvářet si zdravé životní návyky a postoje.

Dílčí cíle

Školní vzdělávací program předškolního vzdělání:

Hlavní cíle Školního vzdělávacího programu budou realizovány prostřednictvím těchto dílčích cílů:

- Cíleně budovat vztah k přírodě - vzhledem k umístění školy je dětem umožněno být po celý rok v blízkém kontaktu s přírodou, pozorovat její změny, aktivně se zapojit do péče a ochrany přírody.
- Poznávat lidové tradice a svátky – v jednotlivých ročních obdobích se zaměříme na zvyky, pranostiky, obyčeje, recepty, říkadla, písně, rukodělné činnosti, hádanky, radovánky, pohádky a příběhy, s důrazem na specifiku regionu.
- Rozvíjet individuální lidský potenciál a vlohy každého z dětí, protože každé dítě je jedinečná osobnost, každé je jiné. Pomocí individualizace rozvíjet jedinečnost dítěte různého věku, tak i dětí s rozdílnými speciálními potřebami.
- Pomocí dramatických her aktivně rozvíjet nejen intelektuální složky, ale i tvořivost, samostatnost, odpovědnost, intuici, rozhodnost, toleranci, empatii, komunikativnost, individualitu apod. Díky těmto činnostem dítě zkoumá, vytváří si vlastní postoje v konfrontaci s postoji druhých dětí na základě vlastního prožitku, vlastní činnosti a rozvíjí řečové schopnosti.
- Učit děti postojům, které spočívají v úctě ke zdraví a praktickým dovednostem chránícím zdraví (zdraví tělesné, duševní, sociální a duchovní).

1.2 CHARAKTERISTIKA TŘÍDY

- Tato třída je třídou předškolních dětí 3-4 let věku. Je zde 20 dětí z toho 9 chlapců a 11 dívek. Prvním rokem navštěvují MŠ 12 dětí, u kterých probíhá zároveň adaptační období. Vzdělávání probíhá dle TVP. Všechny děti mají celodenní docházku do MŠ.
- Děti motivujeme k zájmu o poznávání světa lidí, kultury, přírody i techniky. Snažíme se poskytnout dostatek podnětů k učení a podporovat zaujetí. Vedeme děti k uvědomování si, že dozvídat se nové věci je důležité pro celý život. Rozvíjíme schopnosti žít ve společenství ostatních lidí. Vedeme ke spolupráci ve skupině, zároveň rozvíjíme samostatnost dětí, podněcujeme k přemýšlení, k řešení a zvládnutí různých situací. Rozvíjíme sebevědomí a důvěru ve vlastní schopnosti.
- Ve třídě mladších dětí se zaměřujeme na postupnou adaptaci, odstranění ostychu, prohlubování kamarádských vztahů ve skupině, začleňování do kolektivu, přijímání nových pravidel společného života. Děti vedeme k postupné sebeobsluze a samostatnosti. Častým střídáním nabízených činností rozvíjíme veškeré vzdělávací oblasti. Touto cestou dosahujeme naplňování klíčových kompetencí.
- Všeobecně sledujeme, aby starší děti byly příkladem pro děti mladší. Vedeme děti ke kladnému vztahu ke všemu živému, k úctě a empatii k ostatním lidem či kamarádům a chuti pomáhat. Sebepoznání, základní orientaci v mezilidských vztazích a hodnotách, k základním znalostem, k

dovednostem, návykům a zkušenostem z oblasti rozumové, pohybové, sociální, umělecké, k základům pro kompetenci ovlivňovat dění kolem sebe - tzn. být aktivní, komunikovat, spolupracovat a tvořit. Snažíme se každému jednotlivému dítěti vytvořit optimální podmínky k rozvoji jeho osobnosti, sebedůvěry a samostatnosti. Dalším cílem TVP je šťastné dítě, které je odpovědné za vlastní chování a způsob života v něm, přiměřené jeho věku a schopnostem.

Naše třída se nachází v zrekonstruovaném přízemí budovy Základní školy se samostatným vchodem. Současně využíváme zrekonstruovanou zahradu naproti budově školy, která je orientovaná na jižní stranu, kde se nachází několik vzrostlých stromů, zahradní domek s hračkami, dřevěné průlezký, altán, houpačky, skluzavka a pískoviště.

Prostory mateřské školy jsou rozděleny koženou stěnou tak, aby se v obou třídách nacházely hračky stejného typu. Jsou přizpůsobeny rozdílům věku ve třídách (mladší, starší). Nachází se zde například ateliér, velké hrací kostky, tělocvičné centrum, domácnost, autíčka...atd. Děti zde mají prostor pro společnou spontánní hru i řízené činnosti. Nemáme samostatnou ložnici, lehátka připravujeme ve třídě. Chodba a šatna spojují třídu s umývárnu, záchody a je pro obě třídy zatím společná. Stravujeme se v prostorách školní jídelny.

V době, kdy mají třídy pohybovou chvíli, odchází vždy jedna ze tříd do prostor ZŠ do tělocvičny, aby třída, která zůstává, měla možnost dělicí stěnu odsunout a tak vznikne větší prostor pro pohyb. Pedagogové mají možnost pracovat ve třídě s relativně malým počtem dětí, jeden chlapec v této třídě je integrován, vyžaduje asistenta pedagoga. Spolupracujeme se základní školou, využíváme prostor tělocvičny, družiny a pořádáme společné divadelní akce či projektové dny. Nadále využíváme dvou hřišť v obci (víceúčelové hřiště zvané „dolík“, fotbalové hřiště).

Materiální vybavení třídy pro hry a činnosti je vyhovující, avšak stále se snažíme postupně modernizovat.

Máme své rituály:

- Básničkou se svoláváme v komunikačním kruhu,
- hodnotící komunikační kruh,
- zazvonění na triangel je signál ke sdělení organizačních informací,
- píseň „Franta má narozeniny“ jako přání oslavencům,
- akce školky.

Respektujeme individuální potřeby dětí ohledně jídla, jídlem se u nás neplýtvá, a když něco nemám rád, mohu jenom ochutnat.

Pitný režim je respektován celodenně, je k dispozici konvice s pitím na stolečku, děti se mohou napít dle potřeby, děti mají na tácu vlastní hrnečky z důvodu hygieny.

Individuální potřeba odpočinku je u nás respektována organizačně tak, že na lehátka odcházíme všichni, společně sdílíme čas na pohádku, písničku, vyprávění. Chvíli odpočíváme všichni, necháme usnout „spavé“ děti, „nespavci“, si poté mohou půjčit knížku a postupně vstát a věnovat se klidovým činnostem ve třídě. Organizace odpočinku má ovšem u nás svá pravidla, vyžadující ohleduplnost vůči dětem spícím.

Na toaletu se děti u nás nemusí dovolovat, ale platí pravidlo, že odcházím-li ze

třídy, někomu o tom řeknu, aby mě nehledali. Individuální potřeba soukromí je respektována. Děti jsou vedené k sebeobsluze a hygienickým návykům, ale ví, že paní učitelka je nablízku a potřebují-li na toaletě pomoci, pomůže.

Potřebě pohybu odpovídá uspořádání třídy, ale i organizace pobytu venku /taková, aby měly dostatečný prostor a podmínky i starší děti /.

Další individuální i specifické potřeby jednotlivých dětí jsou přirozenou součástí našeho života, záměrně využíváme každé příležitosti k tomu, aby se děti nejen vzájemně seznámily, ale i poznaly, abychom se naučili tolerovat jeden druhého, uvědomili si, že každý z nás je jiný, svůj, a přesto můžeme fungovat dohromady.

Všechny děti mají u nás rovnocenné postavení, při vhodných příležitostech věnujeme čas k začlenění každého jednotlivého dítěte do dětské skupiny a rozvíjení vzájemných vztahů mezi dětmi. Hned od začátku roku nabízíme dětem takové aktivity, kde se bez kontaktu a spolupráce s kamarádem neobejdou, kde je prostor pro společné sdílení hry a posilování empatie k druhému.

Každé dítě má u nás prostor pro individuální adaptaci na školku ve spolupráci s rodiči.

Kontakt s dítětem a prostor pro humor a legraci je důležitou součástí našeho života ve školce.

Věnujeme čas a prostor pro každé dítě, které má potřebu něco sdělit, dítě, které má aktuální problém.

Paní učitelky u nás mají své jméno a děti je mohou oslovovat paní učitelko Kláro, Květo nebo Hanko. Paní učitelky u nás nejsou tím, kdo řídí a určuje, co se bude dít, ale jsou v roli toho, kdo pomáhá vytvořit podmínky pro to, aby se rozvíjely aktivity, k nimž dávají podnět děti či které nabízejí pedagogové. Děti jsou spoluúčastníky při rozhodování o všem, co se chystá, připravuje, děje.

Společně s dětmi vytváříme pravidla soužití a chování, kde mino jiného prozkoumáme, co je vhodné, nebezpečné, co se smí i nesmí a hlavně proč. Jasná a funkční pravidla, jsou pak závazná pro všechny zúčastněné /děti i dospělé/.

1.3 DENNÍ ŘÁD

Režim dne

- **6.30 - 8.00 hod.**

Činnosti dle volby dětí a skupinová hra. Ráno do 8:00 se scházejí děti ze všech tříd na velké – kmenové třídě, poté se rozdělují do svých tříd. Při volných hrách ctíme společná pravidla. Hračky, pomůcky, materiály jsou u nás dětem dostupné, děti se podílejí na jejich přípravě, úklidu, mají dostatečný prostor k rozvoji fantazie. Plyšovou hračku z domova si k nám děti smějí nosit s pravidlem, že ji při činnostech uloží do své krabice. Čas spontánních aktivit a volná hra jsou nezbytnou součástí vzdělávání a pobytu v mateřské škole pro rozvoj dítěte, jeho osamostatňování, navazování vztahů.

- **8.00 - 8.35 hod.**

Komunikační kruh, ranní cvičení, jazyková nebo hudební chvilka. Komunikační kruh probíhá v každé třídě. Vzhledem k častým logopedickým problémům vyskytujících se i u předškolních dětí jsou jednou týdně pro obě skupiny dětí zařazovány činnosti zaměřené na výchovu řeči dětí, kde se učí pomocí sluchových her, dechových cvičení, gymnastiky mluvidel, průpravných cvičení k artikulaci hlásek, rytmizace, říkadla, zpěvu, vyprávění, dramatizace, grafomotorických cvičení s říkadly aj.

- **8.40 - 9.00 hod.**

Hygiena, svačina.

- **9.00 - 9.35 hod.**

Skupinová nebo individuální činnost, volné i řízené činnosti dětí. Důležitá je spolupráce dětí, práce ve skupinkách, týmové řešení. Pedagogickými pracovníci byla navržena doporučená celoškolní témata, které všechny třídy zpracovávají formou tematických integrovaných bloků. Obsah a cíle bloků jsou vytvořeny pro děti zpravidla na konci předškolního období, konkrétní záměry a činnosti k tématu jsou blíže rozpracovány v třídních vzdělávacích programech každé třídy. Každý integrovaný blok je zároveň průřezový pro všech 5 vzdělávacích oblastí. Každý integrovaný blok umožňuje různě intenzivně rozvíjet všechny klíčové kompetence. V průběhu roku se pravidelně realizují projektové a tematické dny, často ve spolupráci se základní školou, rodiči a obcí.

Režim dne je uvolněný, činnosti vycházejí z potřeb dětí objevovat nové věci, proto nejsou pevně stanoveny časy jednotlivých činností.

- **9.35 – 9.40 hod.**

Oblékání

- **9.40 - 11.40 hod.**

Pobyt venku. Zde se obvykle scházejí všechny třídy, využíváme prostor zahrady naproti MŠ, hřiště, nedaleký les, vycházky po okolí nebo i tematické výlety, exkurze nebo návštěvy. Doba pobytu venku je přizpůsobena povětrnostním a klimatickým podmínkám. Heterogenní skupiny jsou vhodné, protože práce členů skupin je diferencovaná a podporuje se úsilí slabších i silnějších dětí. Starší děti se stávají staršími kamarády, kteří o ty mladší pečují, podněcují je k dalšímu vývoji a předávají jim zkušenosti. Poznatky nebo vysvětlení od staršího kamaráda děti lépe pochopí než od dospělého a starší kamarád nabývá na důležitosti a užitečnosti. To má význam zejména pro rozvoj sociálních dovedností.

- **11.40 – 11.45 hod.**

Převlékání.

- **11.45- 12.10 hod.**

Hygiena, oběd.

- **12.10- 14.00 hod.**

Hygiena, převlékání, klidné hry a činnosti – pohádka před spaním odpočinek, postupné vstávání, dětem s nižší potřebou odpočinku je poté nabízen jiný klidový program.

- **14.00- 17.00 hod.**

Svačina, odpolední činnosti – dle počasí prováděné na zahradě.

Děti mají možnost výběru činností nebo volné hry v centrech aktivit, využití pobytu venku. Časové rozvržení denního programu lze chápat jako orientační, učitelka přizpůsobuje denní program potřebám dítěte.

1.4 SPOLUPRÁCE

Spolupráce s rodiči

- Rodiče jsou akceptováni jako partneři,
- zveme je ke spolupráci, společná odpolední tvoření rodičů a dětí,
- učitelé se snaží porozumět potřebám dětí a jejich rodin, průběžně rodiče informují o pokrocích dítěte,
- rodiče jsou informováni průběžně (rozhovory, nástěnky, schůzky, webové stránky, vystoupení pro rodiče, fotodokumentace, plán aktivit...),
- učitelky respektují interní informace sdělené rodiči.

Rodiče jsou důležitými partnery při výchově dětí. Proto nám velmi záleží na spolupráci s nimi a na možnosti spolupodílet se na dění v mateřské škole.

- Veškeré informace, pozvánky apod. jsou vyvěšeny na nástěnkách, www stránkách, venkovní tabuli popř. sms, nebo posílány emailem,
- v šatně je celoročně k dispozici školní vzdělávací program, školní řád, plán akcí,
- jídelníček,
- ve třídě jsou zásobníky s výtvarnými pracemi dětí,
- pořádáme různá společná setkání rodičů a dětí,
- pořádáme vystoupení pro rodiče a přátele školy,
- fotografie jsou umístěny v aplikaci Twigsee, kde mají přístup jen rodiče s uvedeným heslem,
- rodičům i prarodičům je umožněn přístup do třídy,
- spolupracujeme s rodiči při návrhu na odklad školní docházky.

Spolupráce se SPC, PPP, ŠPZ, specialisty (lékaři) – v případě potřeby doporučíme, např. logopedická vyšetření, vyšetření na OŠD.

Spolupráce se ZŠ:

- Projektové, tematické dny,
- školní výlet,
- divadelní představení,
- návštěvy předškolních dětí v 1. třídě,
- společná setkávání na zahradě naproti ZŠ a MŠ.

Děti z mateřské školy a základní školy se vzájemně potkávají, setkávají, spolupracují, stejně tak s učiteli a nepedagogickými pracovníky. Zůstává tak nepřerušen kontakt s dětmi, které již navštěvují základní školu, stejně tak přechod do školy základní je snazší – dítě zná prostředí, učitele, starší spolužáky apod.

1.5 NAVRHOVANÝ PLÁN AKTIVIT

Září	
	Barevný den – barvy podzimu
	Trable s příšerou – Do světa. Představení pro děti
	Svatý Václav – tradice
Říjen	
	Malá technická univerzita – Stavitel města, Projektový den
	Lampionový průvod
	Divadlo V kufru – O Budulínkovi
	Halloween – tematický den
Listopad	
	Dušičky – návštěva hřbitova
	Drakiáda
	Divadlo Harmonika
	Skanzen – Přerov nad Labem
	Vánoční pečení perníčků
	Rozsvěcení stromečku (spolupráce s OÚ), vystoupení, jarmark
Prosinec	
	Návštěva čerta, anděla a Mikuláše
	Vystoupení pro rodiče
	Ježíšek + Spaní ve školce
Leden	
	Tři králové – tradice
	Sezení se seniory – spolupráce s OÚ
	Barevný den – modrá
	Planetárium Praha
Únor	
	Barevný den – bílá
	Valentýn – tematický den
	Masopust – karneval
Březen	
	Barevný den - zelená
	Jarní den – vynášení Morany
	Třídní schůzky – zápis, plán na ozdravný pobyt
	Návštěva předškoláků 1.třídy
	ZOO Praha
Duben	
	Zápis do ZŠ
	Velikonoční jarmark – spolupráce s OÚ
	Den Země
	Malá technická univerzita – malý vodohospodář
	Čarodějnický rej
Květen	
	Den matek – tematický den

	Barevný den - červená
	Zápis do MŠ
	Ozdravný pobyt – celá MŠ
Červen	
	Den otců – tematický den
	Rozloučení s předškoláky + noc v MŠ

1.6 HODNOCENÍ

Co budeme vyhodnocovat	Jak – s pomocí jakých prostředků budeme sbírat informace o jevu, který vyhodnocujeme	Jak často budeme provádět sběr informací	Kdo bude za sběr informací zodpovědný
Soulad ŠVPA RVP PV	Porovnávání textů, aktuální legislativa a vyhlášky, semináře, školení	Při změně legislativy, nebo při změně podmínek v MŠ	Ředitelka
Plnění cílů ŠVP	Pozorování Evaluace IB Porady Plán aktivit Fotodokumentace	Průběžně Po skončení IB Průběžně 1x měsíčně Průběžně	Všechny učitelky Třídní učitelka Všechny učitelky Vedoucí učitelka Všechny učitelky
Zpracování a realizace obsahu vzdělávání	Dotazníky Evaluace tematických celků Hospitace Třídní schůzky Rozhovory Porady	Dle potřeby Pololetně 1x měsíčně Pololetně 2x ročně Průběžně Průběžně 4x ročně	Všechny učitelky Třídní učitelky Třídní učitelky Ředitelka, všechny učitelky Vedoucí učitelka, Všechny učitelky Všechny učitelky Všechny učitelky + ředitelka
Řízení školy	Porady	1x ročně	Všichni pracovníci
Práce učitelů, sebereflexe, DVPP	Třídní schůzky Hospitace Porady DVPP	2x ročně Pololetně Průběžně Po kurzu průběžně	Všechny učitelky Všechny učitelky Všechny učitelky Všechny učitelky
Kvalita podmínek	Fotodokumentace Třídní schůzky Rozhovory	Průběžně 2x ročně Průběžně	Všechny učitelky Všechny učitelky

1. 7. OBSAH VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Rok se skřítky

Tematický roční plán je založen na přirozeném střídání ročních období a s tím souvisejících tradic a zvyků.

1. Podzimní skřítek

- Vítání ve školce
- Podzim v přírodě
- Pohádky
- Halloween
- Dušičky
- Advent a příprava Vánoc

2. Zimní skřítek

- Zimní příroda
- Mikuláš
- Vánoce
- Ježíšek
- Nový rok
- Tři Králové
- Tělo
- Zdravý životní styl
- Masopust

3. Jarní skřítek

- Jarní příroda
- Březen - měsíc knihy
- Velikonoce
- Den Země - environmentální výchova, vesmír
- Duben měsíc bezpečnosti, doprava
- Povolání
- Zápis do ZŠ
- Čarodějnice, 1. Máj
- Maminky

4. Letní skřítek

- Cestování
- Multikulturní výchova
- ČR- města a vesnice
- Rozloučení s předškoláky
- Bezpečnost a plány na prázdniny

Obsah tematických integrovaných bloků byl zpracován pedagogickými pracovníci MATEŘSKÉ ŠKOLY DŘÍSY. Obsah a cíle bloků jsou vytvořeny v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem předškolního vzdělávání. Všechny 4 integrované bloky jsou průřezové pro všech pět vzdělávacích oblastí. V průběhu roku se pravidelně realizují projektové dny, exkurze, výlety, akce pro děti a rodiče, tematické dny i ve spolupráci se základní školou a jiné.

Každý integrovaný blok umožňuje rozvíjet různě intenzivně všechny klíčové kompetence.

Integrované bloky a jejich cíle a výstupy

1. Podzimní skřítek

V úvodu toho bloku jsou u dětí prostřednictvím situací a plánovaných činností rozvíjeny základní hygienické návyky, sebeobsluha a následně postupně zjišťována úroveň vývoje dětí a jejich poznatků. Tato část bloku je zaměřena především na orientaci a poznávání svého nejbližšího okolí, vytváření a osvojování pravidel společného soužití, naučení základních pravidel komunikace, adaptování nově přichozích dětí na nové a neznámé prostředí. Utváření důvěry a dobrých vztahů v kolektivu pomocí prosociálních a kooperativních činností a her. Seznámení s dospělými osobami v prostředí Mateřské a Základní školy Dřísy.

V druhé polovině tohoto bloku skřítek Podzimníček dětem přiblíží podzim jako roční období. Děti budou seznámeny prostřednictvím zajímavých dramatických, výtvarných, hudebních a pohybových činností a her s charakteristickými znaky podzimu, se změnami v přírodě a s lidovými zvyky, tradicemi a pranostikami, které jsou součástí podzimu a to především prožitkovým učením. Dále se děti seznámí s nejznámějšími českými pohádkami, jejich dějem a výslednými ponaučeními pomocí dramatických, výtvarných a jiných dalších činností. Plynule na tuto část navazuje poslední tematické zaměření tohoto bloku a to je příprava adventu, kdy se děti pomocí výtvarných, hudebních, literárních a dramatických činností a prožitkového učení seznámí s tradicemi v průběhu přípravy vánoc.

Cíle:

- Vytvořit prostředí pro navazování nových kladných vztahů k okolí a lidem,
- poznávat a spoluvytvářet pravidla společenského soužití a jejich aplikace v přirozeném sociokulturním prostředí,
- rozvíjet základní společenské postoje a návyky,
- seznamovat se s místem a prostředím, ve kterém dítě žije,
- orientovat se a adaptovat se v novém prostředí MŠ,
- uvědomovat si vlastní tělo v rámci základních hygienických návyků a základů sebeobsluhy,
- rozvíjet komunikativní dovednosti/verbální i neverbální/ a kultivovaný projev,
- poznávat sebe sama, rozvíjet pozitivní city ve vztahu k sobě /uvědomovat si vlastní identitu, sebevědomí, sebedůvěru, spokojenost/,
- poznávat podzimní přírodu, přirozené procesy, které přichází se změnou ročního období,
- naučit se vyjadřovat pocity, dojmy a prožitky neverbálně a užívat vlastní smysly
- vytvářet prosociální postoje,
- rozvíjet pohybové schopnosti a zdokonalovat dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky /koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka/,
- podporovat a rozvíjet řečové schopnosti a jazykové dovednosti, rozšiřovat slovní zásobu,
- posilovat přirozené poznávací city /zvědavost, zájem, radost z objevování apod./,
- vytvářet si povědomí o vlastní sounáležitosti s živou i neživou přírodou, osvojovat si základní poznatky o životním prostředí,
- dětem přiblížit podzimní tradice a svátky,

- pomocí pohádek demonstrovat rozdíly mezi dobrem a zlem, aplikace ponaučení do běžného života, prevence patologických jevů,
- pozitivní vnímání vánoční atmosféry,
- vyjádření pocitů,
- rozvíjet spolucítění, sympatie, empatie, tolerance, sounáležitosti,
- podpora kreativity a tvořivosti,
- podpora sebedůvěry a odvahy,
- rozvoj představitivosti a fantazie.

Nabízené činnosti:

- Rytmické a hudební hry, hudebně pohybové činnosti, hra na hudební nástroje - rytmizace, jednoduché klasické a tematické dětské písně s pohybem, hudební chvílky - poslech, zpěv písní,
- říkanky, rituály, jazykové chvílky, procvičování mluvidel – básně, říkadla,
- komunikační kruhy,
- poslech pohádek, řízené čtení propojené s činnostmi na dané téma,
- pohybové hry k tématu podzimu jak ve třídě, tak v přírodě,
- výtvarné a pracovní činnosti, využití různých výtvarných technik, seznámení se s různorodými materiály,
- kooperativní hry pro rozvoj pozitivních vztahů v kolektivu,
- hry a činnosti zajišťující pozitivní pocit úspěchu a sounáležitosti,
- aktivity zajišťující postupnou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy,
- spoluvytváření jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a přiblížení mravních hodnot (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost...) v jednání,
- grafomotorická cvičení uzpůsobená věku a úrovni vývoje dítěte,
- předmatematické hry- seznámení se se základní číselnou řadou, základní orientace v prostoru, rozvoj logického myšlení,
- vycházky po okolí mateřské školy, do lesa, sběr podzimních přírodnin a jejich následné využití ve výtvarných činnostech, pozorování měnící se přírody, stavby z přírodnin, pouštění draka,
- tematické a projektové dny,
- četba, poslech, vyprávění pohádek a příběhů,
- dramatické hry a improvizace, rozvoj slovní zásoby, artikulační, řečové a sluchové hry,
- spolupráce se základní školou a obecním úřadem při oslavách lidových zvyků a tradic souvisejících s tímto ročním obdobím,
- tvořivé a kreativní činnosti spojené s přicházejícím adventem.

Očekávané výstupy:

- Odloučí se na krátkou dobu od rodiny, získává relativní citovou samostatnost,
- přiměřeně věku zvládá sebeobsluhu, zvládá úklid a zadání jednoduchých úkolů,
- zná své jméno, jméno kamaráda,
- spolupodílí se, zná společně vytvořená pravidla, rozumí jejich smyslu,

- chápe projevy emocí a nálad,
- spolupodílí se na vytváření dobré atmosféry,
- známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně /na základě nápodoby či opakování/, náročnější s oporou a pomocí dospělého,
- orientuje se v prostředí, ve kterém žije,
- dokáže si uvědomovat příjemné a nepříjemné prožitky,
- zvládá základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci,
- umí charakterizovat podzim (počasí, správné oblečení, změny v přírodě, zvyky)
- rozhoduje o svých činnostech, ve známém prostředí ovládá city, přizpůsobuje jim své chování,
- vyjadřuje svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických),
- rozvíjí pracovní dovednosti, jemnou i hrubou motoriku,
- využívá všech smyslů, záměrně pozoruje, všímá si,
- přizpůsobuje se společnému programu, spolupracuje,
- vyjadřuje se pomocí dramatizace a kreativních činností,
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat,
- spolu se podílí na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim,
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení,
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím.

Klíčové kompetence, které jsou rozvíjeny:

- Spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat,
- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou,
- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů,
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.),
- chová se při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout,
- problémy na které stačí, řeší samostatně.

2. Zimní skřítek

Záměrem tohoto bloku je získávat a prohlubovat znalosti a vědomosti o charakteristických změnách v přírodě a okolí s příchodem zimy. Součástí toho jsou i lidové zvyky, svátky, tradice a pranostiky, se kterými se děti seznámí pomocí prožitků a názorných ukázek. Děti v tomto období obvykle v Mateřské škole navštěvuje Mikuláš s čertem a andělem. Poté už se všichni společně věnují přípravě Vánoc, která většinou zahrnuje vánoční dílny pro rodiče s dětmi, pečení cukroví, seznámení s tradičními koledami a vánočními příběhy. Toto téma zahrnuje také vystoupení pro rodiče a návštěvu Ježíška v mateřské škole. Po novém roce se seznámí děti s pranostikami souvisejícími s oslavou Tří králů. Poté se skřítki budou zaměřovat na vlastní tělo, péči o něj a zdravý životní styl. V závěru tohoto integrovaného bloku budou děti pomocí hudebních, dramatických, výtvarných a pohybových činností poznávat tradici masopustu.

Cíle:

- Prohlubovat pocit tolerance, uvědomění si sounáležitosti s okolím,
- zdokonalit pohybové dovednosti, rozvíjet pohybové schopnosti,
- podílet se na vytváření vánoční atmosféry,
- získávat a upevňovat vědomosti o zimě, jako ročním období i ve spojitosti s přírodou,
- pomocí prožitků přiblížit dětem vánoční zvyky (pečení cukroví, pouštění lodiček, krájení jablka, výroba adventního věnce atd.),
- dokázat se přizpůsobovat podmínkám zimního prostředí,
- posilovat přirozenou zvědavost a radost z objevování,
- rozvíjet fyzickou a psychickou zdatnost,
- rozvíjet poznatky, schopnosti a dovednosti umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit,
- vytvářet u dětí základní povědomí o vlastních právech,
- posilovat prevenci patologických jevů, chápat, že lidé jsou různí a chovají se různě.

Nabízené činnosti:

- Tvořivé a kreativní činnosti – výzdoba mateřské školy, dárky, přáníčka, svícný,
- konstruktivní činnosti, pečení cukroví,
- prohlížení a čtení knížek,
- předmatematické hry (třídění, přiřazování, odhad, porovnávání, množství atd.),
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení paměti,
- pobyt v zimní přírodě, vnímání vánoční atmosféry v naší vesnici,
- obrazné a pojmové činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, obrazce),
- dramatizace krátkých scének z běžného života v souvislosti s oslavou Vánoc, improvizace, pantomima, gestikulace, motivační hry, námětové hry, dramatické hry,
- nácvik pásma vánočních básní a písní a následné vystoupení pro rodiče,
- dramatické činnosti,
- hudebně pohybové činnosti, hry,
- smyslové hry,

- spolupráce ve skupině,
- hry na slovní zásobu, rytmičtější říkadla a zpěv písní,
- kognitivní činnosti (kladení otázek a odpovědí, diskuze nad problémem, vyprávění, objevování),
- nabídka zimních sportů – bobování, koulování,
- procházky zimní přírodou,
- péče o zvířata v zimě,
- výroba karnevalových masek,
- komunikační kruhy- vyjadřování pocitů, zážitků.

Očekávané výstupy:

- Učení se textů básní a písní vzhledem k tématu,
- vnímá, co si druhý přeje a co potřebuje,
- projevuje přátelské city, prožívá pozitivní i negativní emoce,
- těší se ze společných zážitků a oslav,
- projevuje city ve vztahu k živým bytostem,
- podpora rozlišování mravních hodnot v souvislosti s oslavou vánočních svátků,
- poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokáže a zvládá,
- poznává povolání,
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky,
- vzájemně navazuje kontakty s dětmi, s dospělými,
- vnímá společnost jako rozmanitou, různorodou, pozoruhodnou a pestrou,
- spolupracuje a domlouvá se s dětmi,
- umí odmítnout nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná,
- snaží se odhadnout rizika a nebezpečí,
- chápe některé ze symbolů,
- vyjadřuje své představy pomocí různých výtvarných technik,
- vyjadřuje emoce a své prožitky,
- zná písničku s tříkrálovou tematikou,
- vyjmenuje zimní sporty,
- uvědomuje si své tělo a umí o něj pečovat, zná důležitost a význam zdravého životního stylu,
- umí popsat tradici masopustu.

Klíčové kompetence, které jsou rozvíjeny:

- Dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.),
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu,
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky,
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat své slabé stránky,
- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem,

- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování,
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci,
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům,
- učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění,
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost,
- učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat.

3. JARNÍ SKŘÍTEK

V první části tohoto integrovaného bloku přinese skřítek Jarníček další roční období. Děti budou seznámeny s jarní přírodou a jejími změnami a také tradicemi, pranostikami a oslavami svátků jara. Poté se skřítkci budou věnovat literatuře a oslaví v březnu svou nejoblíbenější knížku. V průběhu tohoto integrovaného bloku se děti zaměří i na oslavu Velikonoc a poznávání souvisejících zvyků a tradic pomocí prožitků, her, výtvarných a hudebních činností. V dubnu budou děti také oslavovat den Země a pomocí pohybových a vědomostních her, kvízů, interaktivních materiálů a především prožitkového učení získají nové poznatky a vědomosti v rámci environmentální výchovy. V rámci tohoto tématu budou děti seznámeny také s vesmírem. Duben je měsícem bezpečnosti, jarní skřítek bude děti názorně učit rozeznávat základní dopravní značení a osvojovat si pravidla bezpečného chování. Pomocí interaktivních prostředků poznají děti práci záchranných složek IZS. V plynulé návaznosti na práci záchranářů, lékařů, hasičů, policistů a dalších se děti začnou seznamovat pomocí dramatických činností, kreativity, pohybových her a dalších činností i s prací jiných profesí a povolání. Část tohoto tématu budou věnovat předškolní děti i přípravě na zápis do základní školy. Poslední dubnovou oslavou bude tradice pálení čarodějnic, se kterou se děti seznámí v mateřské škole pomocí příběhů v pohádkové duchu, které tuto tradici vysvětlují a přibližují. V květnu bude skřítek dětem přibližovat 1. máj jako svátek lásky – k sobě samému i našemu okolí a také pomocí výtvarných, hudebních i jiných činností oslavíme svátek maminek. Posledním zaměřením tohoto bloku je vnímání času a prostoru kolem nás. Budeme se soustředit na správnou orientaci v čase, pochopení jeho plynutí. Také se budeme učit pospat a uvědomit si prostor kolem nás.

Cíle:

- Umět charakterizovat jaro a jeho znaky,
- prostřednictvím estetických prožitků a kreativity vytvářet sváteční náladu pro přípravu svátků jara,
- seznamovat děti hravou formou se školním prostředím,
- podporovat děti v zájmu o knihy,
- dotváření příběhu, chronologická posloupnost,
- podněcovat děti k samostatnosti a k řešení problému a zvládnutí různých situací,
- rozvíjet zdravé sebevědomí a důvěru ve vlastní schopnost,
- připravovat na zápis do 1. ročníku ZŠ,
- rozvíjet zájem o psanou podobu jazyka i další formy sdělení, verbální i neverbální /výtvarné, hudební, pohybové, dramatické/,
- osvojovat si elementární poznatky o znakových systémech a jejich funkci /abeceda, čísla/,
- budovat pozitivní a zodpovědný vztah k přírodě,
- osvojovat si bezpečné chování a předcházet patologickým jevům,
- získat povědomí o různorodosti profesí,
- budovat pozitivní vztahy k sobě samému i navzájem mezi lidmi,
- rozvíjet spolucítění, sympatii a empatii, umět ovládat emoce,
- vnímat přirozené změny v přírodě a svém okolí,
- umět rozlišit časové intervaly a jejich délku trvání (den, týden, měsíc, rok,...).

Nabízené činnosti:

- Pobyt v přírodě, sběr přírodnin, péče o školní zahradu,
- kreativní tvoření v rámci Velikonoc,
- účast v hodinách 1. třídy ZŠ,
- různé výtvarné techniky, vytváření dárku pro maminky,
- motorické činnosti s různými předměty, pomůckami, hračkami a náčiním,
- smyslové hry,
- čtení příběhu, knihy, obrázkové čtení, reprodukce příběhu, využívání encyklopedií,
- besedy se zástupci povolání,
- seznámení s pravidly bezpečnosti, dopravními značkami a dopravními prostředky,
- sluchové a zrakové vnímání a rozlišování, pravolevá orientace,
- překážkové dráhy, posilovací, protahovací cvičení, relaxace,
- grafomotorická cvičení,
- hry s písmeny a číslicemi, přiřazování, třídění, předmatematická cvičení,
- samostatný slovní projev na určité téma, rozhovory,
- dramatizace pohádek, recitace básní,
- didaktické hry,
- konstruktivní hry,
- námětové hry,
- hudebně pohybové hry, spontánní aktivity,
- přiblížení tradice pálení čarodějnic,
- hry na rozvoj a pochopení časové posloupnosti a orientace v prostoru.

Očekávané výstupy:

- Děti navštěvující mateřskou školu posledním rokem se zúčastní zápisu do 1. třídy,
- zlepšuje ovládání pohybového aparátu, tělesných funkcí, jemné i hrubé motoriky,
- vytváří základní povědomí o vlastní sounáležitosti s přírodou,
- rozvíjí schopnost sebeovládání a sebeobsluhy,
- chápe základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je využívá, chápe prostorové pojmy,
- rozeznává barvy a jejich odstíny,
- formuluje otázky, odpovídá, hodnotí slovní výkony, slovně reaguje,
- umí zacházet s různými předměty a pomůckami, hračkami a náčiním,
- ovládá koordinaci ruky a oka,
- záměrně se soustředí a udržuje přiměřeně dlouhou dobu pozornost,
- přijímá pozitivní ocenění, i svůj případný neúspěch, hodnotí sebe sama, svoje zážitky, pozitiva i negativa,
- respektuje předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti,
- projevuje zájem o učení, nové poznatky,
- nalézá nová řešení,
- zvládá základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí,

- má smysl pro odpovědnost ve hře,
- učí se chápat nutnost bezpečnosti zdraví při sportech.

Klíčové kompetence, které jsou rozvíjeny:

- Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog,
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo,
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.),
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady), využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost,
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se novým okolnostem,
- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem,
- napodobuje modely pro sociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí,
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých,
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit k projevům násilí jinému dítěti, ponižování a ubližování,
- samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej,
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti,
- chápe, že se může o tom, co dělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá,
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky,
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní.

Nabízené činnosti:

- Pobyť v přírodě,
- pokusy, experimenty,
- účast v hodinách 1. třídy ZŠ,
- různé výtvarné techniky,
- motorické činnosti s různými předměty, pomůckami, hračkami a náčiním,
- smyslové hry,
- čtení příběhu, knihy, obrázkové čtení, reprodukce příběhu,
- sluchové a zrakové vnímání a rozlišování, pravolevá orientace,
- překážkové dráhy, posilovací, protahovací cvičení, relaxace,
- grafomotorická cvičení,
- hry s písmeny a číslicemi, přiřazování, třídění, předmatematická cvičení,
- samostatný slovní projev na určité téma, rozhovory,
- dramatizace, recitace pohádek,
- didaktické hry,
- konstruktivní hry,
- námětové hry,
- hudebně pohybové hry,
- spontánní aktivity.

4. LETNÍ SKŘÍTEK

Posledním integrovaným blokem nás provede skřítek Letníček, který se během celého měsíce června bude věnovat cestování. Děti budou poznávat odlišné světadíly, kultury a jejich tradice, jazyky, národy atd. Také bude cestovat i po naší vlasti, ukáže dětem rozdíl mezi životem ve městě a na vesnici, rozšíří povědomí o světě a lidech kolem nás. V závěru tohoto integrovaného bloku se zaměříme na rozloučení s předškoláky, ukončení školního roku a přípravou a plány na prázdniny.

Cíle:

- Společně uspořádat oslavu Dne dětí,
- seznámit děti se světadíly a okolními státy a jejich typickými znaky,
- hravou formou představit dětem mapu a globus,
- rozšiřovat povědomí o kulturních odlišnostech, uvědomění a tolerance,
- seznamovat děti s kulturou a symboly naší země,
- děti umí pojmenovat rozdíly mezi životem na vesnici a ve městě,
- rozloučení s předškoláky,
- pravidla bezpečného chování o prázdninách,
- vlastní zážitky z cest.

Očekávané výstupy:

- Porozumí vtipu a slovní hře v lidové i současné poezii, reprodukuje písničky, pohádky, básničky,
- poznává některá nářečí,
- pozná v přírodě i na obrázku některé květiny,
- má povědomí o narození člověka, o lidském těle, jeho růstu a vývoji,
- je citlivý k živým bytostem, k přírodě i věcem,
- ochraňuje přírodu, cítí k ní zodpovědnost a úmyslně ji nepoškozuje,
- chápe, že každý má v rodině svou roli, podle které je třeba se chovat,
- zná členy rodiny a jejich vzájemné vazby,
- uvědomuje si vazby k nejbližším členům,
- realizuje vystoupení pro maminky,
- rozhoduje se ve výběru činností,
- ve známém prostředí ovládá city, přizpůsobuje jim své chování, zvládá jednoduché překážky a zátěže,
- vyjadřuje se prostřednictvím výtvarných, dramatických, hudebních a hudebně-pohybových činností,
- zvládá zacházet s nástroji, náčiním a materiálem, s grafickým a výtvarným materiálem.

Klíčové kompetence, které jsou rozvíjeny:

- Je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnosti a jedinečnosti,
- dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy,
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky,
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřené k aktuálnímu dění,
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu,
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit,
- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů, pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích,
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku,
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije,
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit.

Nabídka činností:

- Prohlížení encyklopedií, naučných časopisů, knih map a globusu,
- cizí jazyk - pozdrav, básničky, písničky,
- poslech hudby různých kultur,
- kvízy na téma svět kolem nás,
- rozvoj hrubé a jemné motoriky,
- naučení pásma písní a básní na rozloučení s předškoláky a následná zahradní slavnost,
- netradiční techniky výroby (muchláž, frotáž,...).

1.8 SPOLEČNÁ PRAVIDLA CHOVÁNÍ

Ve spolupráci s dětmi byla postupně vytvořena pravidla chování. Obrázky s pravidly jsou ve třídě v místě viditelná všem.

Pravidla chování v umývárně a na WC

- Dodržuji hygienická pravidla, ruce si umývám řádně před každým jídlem, po pobytu venku nebo vždy, když si ruce ušpiním,
- umývám se tak, aby voda necákala mimo umyvadlo, abych zabránil nebezpečí uklouznutí sobě i ostatním, šetřím s vodou, nenechávám jí téct zbytečně,
- chodím pomalu v bačkorách, všimnu-li si vody na podlaze, místo obejdu a nahlásím paní učitelce,
- mýdlo používám pouze na ruce a obličej, zubní pastu na kartáček, po utření vyhodím papírový ubrousek do koše,
- toaletní papír, kelímky s kartáčky a pastou mají své místo,
- šetřím toaletním papírem, utěrkami, zubní pastou,
- po použití záchodu vždy spláchnu a umyji si ruce,
- dbám na bezpečnost, jsem ohleduplný, opatrný,
- při odchodu na WC a umývárny nebo šatny, oznámím paní učitelce, kam jdu.

Pravidla chování ve školní jídelně

- Před jídlem si vždy umýváme ruce,
- po vstupu do jídelny si každý sedne na své místo. Počká, až mu paní učitelka přinese a připraví talíř, příbor a nandané jídlo. Sám neodnáší.
- při jídle dáváme pozor,
- pítí si mohu nalít sám,
- u jídla dbáme na čistotu,
- když se stane nehoda, uklidím po sobě (pokud to je možné) stůl a okolí,
- jsme slušné děti, nezapomínáme pozdravit, poprosit, poděkovat,
- v případě potřeby mluvíme potichu, abychom byli ohleduplní k ostatním,
- pítí si naléváme tolik, kolik vypijeme.

Pravidla chování v šatně

- V šatně i na chodbách chodím pomalu,
- jsem ohleduplný a tolerantní ke svým kamarádům,
- mluvím bez křiku, abychom šetřili své zdraví,
- velký pozor dávám na schodech, zábradlí slouží pouze jako opora,
- chodím kolem zábradlí s přidržováním, nestrkám se,
- před vycházkou se samostatně oblékám, případně poprosím kamaráda nebo paní učitelku o pomoc,
- po návratu vyčistím a uklidím boty a věci na svá místa,
- dávám pozor u dveří do umývárny i ven,
- lavičky slouží k sezení,
- krabice na výkresy a výrobky každého z dětí,

- v šatně udržuji pořádek,
- při odchodu na WC a umývárny nebo šatny, oznámím paní učitelce, kam jdu,
- před odchodem z MŠ se řadím do dvojic u dveří,
- nestrkám se, abych někomu neublížil.

Pravidla pro pobyt v mateřské škole

- Při vstupu do třídy pozdravím paní učitelku a přivítám se s dětmi,
- zůstávám ve své třídě, hraji si nebo pracuji, neutíkám, neschovávám se,
- nevylezám na okno, stolky, skříňky,
- nedávám hračky, korálky, drobné stavebnice do úst, nosu,
- běhám přiměřeně, chodím klidně, nestrkám se,
- ! Bezpečně zacházím s nůžkami, s výtvarným a pracovním náčiním a náradím!
- nosím bačkory, hlásím paní učitelce rozlití tekutin,
- při odchodu na WC a umývárny nebo šatny, oznámím paní učitelce, kam jdu,
- při přesunech po MŠ počkám na dospělé, kteří mě doprovodí,
- nemanipuluji s elektrickými přístroji, do elektrické zásuvky nikdy nic nestrkám,
- k hračkám se chovám jako k sobě vlastním, hračky mají své místo, udržuji je v pořádku a čistotě dle svých možností,
- rozbité hračky přinesu paní učitelce,
- když mě paní učitelka pošle se vzkazem, hned se vrátím a ohlásím se jí,
- při řazení u kovových dveří se nikdy nechytám zárubní - došlo by ke skřípnutí prstů,
- všichni se scházíme v komunikačním kruhu, kde si nasloucháme, hledáme společná řešení, radíme se, projevujeme svůj názor,
- neničím úmyslně kamarádovi hru ani práci (vážíme si druhého),
- neberu si nic, co mi nepatří, učím se vyhrávat i prohrávat,
- zbytečně nekřičím, abych šetřil své zdraví a nerušil jsem,
- jsem slušný kluk nebo holka,
- chováme se k sobě dobře, pomáháme si, neubližujeme si, spory neřešíme rukama, ale slovem a přátelskou dohodou, pokud si sám nestačím, požádám nejprve o pomoc kamaráda a teprve potom dospělého.

Pravidla při odchodu z mateřské školy

- Z mateřské školy odcházím jen s rodiči nebo s osobou, kterou znám a paní učitelka to dovolí,
- před odchodem ze třídy nebo zahrady se vždy s paní učitelkou rozloučím.

Pravidla chování při pobytu venku:

- Před vycházkou mimo školní zahradu nás paní učitelka spočítá, zkontroluje oblečení a řekne nám, kam půjdeme,
- dodržuji pravidla silničního provozu,
- přecházím pouze po přechodu pro chodce,
- před vstupem do vozovky se vždy řádně rozhlédnu, přecházím plynule,
- při přesunu z místa na místo přecházím ve dvojicích v útvaru, bez mezer, za

- maximální opatrnosti a bezpečnosti,
- při přecházení vozovky dávám pozor na znamení, kdy budeme přecházet, dodržuji pravidla silničního provozu,
- po chodníku půjdu ve dvojicích, nebudu se strkat, křičet, loudat se,
- při sáňkování dbám, abych po jedné straně vystupoval a po druhé sjížděl,
- při hrách a pohybových aktivitách, nesmím opustit vymezené prostranství,
- dbám pokynů dospělého,
- při chůzi po schodišti a před budovou – hlavně při vlhkém počasí nebo v zimě, chodím opatrně, přidržuji se zábradlí,
- při příchodu z pobytu venku nejsem bez dozoru v šatně a po přestrojení odcházím do třídy,
- při cestování dopravními prostředky nastupuji a vystupuji do stojícího dopravního prostředku, sedím na bezpečném místě, které neopouštím, pokud se jede.

Zahrada

- Neopouštím sám ohrazený prostor zahrady,
- při pobytu na školní zahradě si hraji tam, kde nám určí paní učitelka nebo se s ní domluvím, kde si budu hrát,
- při práci a hře se zahradním nářadím dávám pozor, abych neuhodil a nezranil kamarády,
- všechny hračky, které jsem si půjčil, po sobě vždy uklidím,
- při hře na pískovišti nerozhazuji písek a neházím ho po kamarádech,
- s pískem si hraji pouze na pískovišti, písek nepatří do úst, neolizuju si ruce,
- na průlezkách, skluzavce, kolotoči se chovám opatrně, při potřebě poprosím paní učitelku o pomoc,
- neschovávám se do stromů kolem zahrady,
- odchod do zahradního domku pro hračku nebo na WC oznámím paní učitelce,
- při odchodu domů uklidím po sobě hračky a rozloučím se s paní učitelkou,
- při jízdě na dětském kole musím mít na hlavě ochrannou přilbu,
- písek, klacky nebo kameny využívám pouze ke hře nikoliv k ohrožení kamaráda,
- na průlezkách vylézám do výšky svého těla, dbám na bezpečí své i druhých,
- na houpačce i skluzavce se střídám, dodržuji bezpečnou vzdálenost, sleduji pohyb náčiní, houpe se vždy jen jeden,
- pevně se držím na skluzavce, sjíždím po zadečku nohama dolů,
- neprovádím visy prosté nebo hlavou dolů, klacíky, větve popřípadě odpadky patří na ohniště nebo do koše.